

viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC — GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA R. O.

LETO XVIII — STEVILKA 6

JUNIJ 1985

POŠTNA PLAČANA

deje ...
zboljšave ...
novacije ...

»Predlagaj nekaj koristnega« pomeni narediti nekaj ali priti do česa novega, kar nam doslej še ni bilo znano. Ustvarjalni človek gleda naprej, išče rešitve za probleme, opazuje in razmišlja. Vzpodbudi ga, ne toliko to, kar je znano, ampak to, kar je neznano. Ustvarjalnost v mišljenju se kaže v novih zamislih, izvirnih idejah, nenavadnem povezovanju znanega z neznanim.

V naši delovni organizaciji želimo odkriti ustvarjalnost, ki živi v ljudeh, s prijavljanjem koristnih predlogov.

Plakati na delovnih mestih opozarjajo na akcijo »Predlagaj nekaj koristnega«, ki teče od 10. maja do 10. julija.

Prijavnice za prijavo koristnih predlogov lahko dobite pri svojem delovodji, obratovodji, svojem vodji TOZD, animatorju TOZD, predsedniku osn. organ. zveze sindikatov

TOZD in pri predsedniku delavskega sveta TOZD. Vsi ti bodo vsakemu, ki ima katerekoli probleme v povezavi s prijavljanjem predlogov, prav radi pomagali. Prijavnice so neposredno dosegljive tudi v nabiralnikih, kjer si lahko prijavnico vzamete sami, jo izpolnite in spustite v nabiralnik.

Centralna komisija bo vaše predloge pregledala in nagradila vsak predlog s smiselno vsebino z 2000 dinarji.

Če bo koristen predlog realiziran, bo predlog nagrajen še v skladu s samoupravnim sporazumom o inventivni dejavnosti.

Vsak izmed nas, mi vsi, ne bodimo sužnji dosedanjega načina mišljenja, reševanja problemov, ampak iščimo nove nenavadne poti in kombinacije, daleč proč od konformnosti in tradicije.

M. G.

IVAN BRICMAN INOVATOR LETA 1984

Letos v mesecu aprilu je Republiški sindikat delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije svečano podelil priznanja in plakete najboljšim inovatorjem v tej stroki. Med njimi je bil tudi naš sodelavec iz TOZD tovarne pohištva Pameče Ivan BRICMAN.

Ivan BRICMAN je začel delati v tej tovarni pred dvaintridesetimi leti. Tu se je tudi prvič srečal z orodji in napravami, ki so bila takrat, leta 1954, v glavnem ročna in postavljena v delovnih prostorih, ki bi jih komaj lahko tako imenovali. V tistih letih strojev ni bilo možno kupiti, zato se je BRICMANOVO nagnjenje k inovatorstvu in izumiteljstvu izrazilo že takrat. Oči je imel vedno na preži, videl je, kje bi lahko izboljšal delavcem delovne pogoje in tako so nastajali njegovi prvi »stroji«. Spominja se, da je kmalu, ko je prišel v tovarno, izdelal napravo za lepljenje latic na panelne plošče in napravo za prenašanje težkih bremen iz enega dela tovarne v drugi del. Ideje so se kar rojevale, še posebno v času, ko smo začeli kupovati stroje in jih je bilo potrebno prilagajati delovnemu procesu. Svojih izboljšav tedaj ni prijavljal, ker tudi to področje normativno ni bilo tako urejeno, kot je sedaj. Sodelavci, s katerimi je delal, so bili vedno pripravljeni pomagati pri izvedbi njegovih idej. Zapuili so mu, ker mu nikoli ni nič »spodletelo«, vse izboljšave so bile uspešne in nikoli niso nastajali nekoristni stroški.

Ivan BRICMAN že dolga leta vodi vzdrževalno službo v tovarni pohištva Pameče. Pri svojem delu vidi po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

manjkljivosti, predvsem pa delavce in njihove delovne pogoje. Vsi njegovi izumi in izboljšave so veliko pripomogli k humanizaciji dela in kvaliteti izdelkov.

V dvaintridesetih letih ustvarjalnega dela so bile med njegovimi številnimi inovacijami registrirane: dvojni rezkar za rezkanje oblog, koordinatna vrtalka za podboje, koordinatni vrtni stroj za ROLO omarice, tračni brusilni stroj za obdelavo obešalnih elementov, linija sortiranja oblog, izdelava pnevmatskih miz za spajanje podbojev, rezkar za rezkanje podbojev, sprememba tehnološkega procesa obdelave furniranih oblog, racionalizacija tehnološkega procesa širinskega razreza ivernih plošč na večlistni krožni žagi PAUL za dviznima mizama, avtomatski vrtni stroj za vrtanje ROLO omaric TRIMAT in dosežek, za katerega je prejel priznanje inovator leta 1984: dvostranske furnirske škarje za dolžinski prikroj furnirja.

Ivan Brieman

Na vprašanje, kako pride do zamisli, je dejal: »Zamisel je lahko hitra, za izpeljavo načrta pa je potreben čas. Najprej je treba dobro premisliti, izračunati dimenzije in kapacitete in na podlagi tega reševati posamezne strojne sklope. Idejno mora biti na papirju vse pripravljeno. Velikokrat je potrebno pri izvedbi projekta posamezne dele prilagoditi tako, da brezhibno delujejo. Najlažje

delam sam, ker točno vem, kaj je potrebno delati, oziroma prevzamem vso odgovornost pri izvedbi.

Ko se mi utrne ideja, se posvetujem s sodelavci, vodjo vzdrževanja in električarji, ki so vedno pripravljeni sodelovati.«

Ivan BRICMAN je že dobil za svoje dosežke na področju inventivne dejavnosti več nagrad in plaket.

Na vprašanje, ali je inovatorstvo pri nas sedaj pravilno nagrajeno, je rekel: »Inovacije in inovatorstvo še ni in dolgo ne bo plačano, predvsem mislim na stroje, ki prinašajo velike prihranke. Prihranki, ki jih z inovacijo dobimo, bi morali vplivati tudi na osebni dohodek, ne pa, da se inovator nagradi samo z enkratno denarno nagrado. Seveda pa pri tej dejavnosti ne mislim na plačilo, v prvi vrsti vidim delavca.«

Ivan ima še veliko načrtov. Tovar na v Pamečah je takšna, da se bodo neprestano menjali in izboljševali proizvodni programi. »Prav bi bilo, da bi temu področju strokovnjaki v LESNI posvetili še več pozornosti.«

Ida Robnik

KAKO OB POLLETJU

Za temeljne organizacije, ki so prvo trimesečje poslovale z igubo, so napravljene analize poslovanja in predlogi ukrepov, ki so naravnani tako, da bi ob periodičnih obračunih za prvo polletje vse temeljne organizacije in delovne skupnosti izkazale pozitivne rezultate.

Navajamo nekaj bistvenih ugotovitev iz analiz in predlogov ukrepov za temeljne organizacije, ki so izkazale največje izgube.

NOVA OPREMA

Analiza izgube prvega trimesečja v primerjavi s planiranimi rezultati nam kaže naslednje bistvene vzroke izgube:

— da je proizvodnja dosežena s 26,6 %, prodaja s 17 % letnega plana. Za tako nizko doseženo vrednost prodaje niso vzrok le povečane zaloge, ampak tudi nedoseganje planiranih prodajnih cen, predvsem na domačem trgu. V tem obdobju so nabavne cene rasle hitreje od prodajnih; pozitivno pa so na rezultat vplivale nabavne cene iz zalog prejšnjega leta. Tako skupno z vplivi cen prejšnjega leta sicer nismo poslabšali razmerij med nabavnimi in prodajnimi cenami, vendar v skupnem komaj 17 % dosežena prodaja ne zadostuje za pokritje splošnih stroškov, obveznosti iz dohodka in osebnih dohodkov.

— Temeljna organizacija je imela v tem obdobju zaradi visokega uvoza tudi nadplanske izdatke za uvoz repromaterialov, istočasno pa za dosežen izvoz ni v celoti prejela internih stimulacij.

Da bi v polletju dosegli zastavljen cilj — pozitiven rezultat — moramo doseči plan proizvodnje, prihraniti pri materialih in stroških vsaj 4 %, preseči produktivnost za 3 % in znižati zaloge materialov, ki povzročajo visoke obresti, na plansko višino. Prodati moramo tekočo proizvodnjo, zaloge gotovih izdelkov pa zmanjšati na raven 1. 1. 1985. Izravnati moramo razliko med zvišanjem nabavnih in prodajnih cen.

TSP RADLJE-PODVELKA:

Analiza poslovanja te temeljne organizacije je pokazala dva glavna razloga za izgubo. Proizvodnja je dosežena v prvem trimesečju le 19 % letnega plana, oziroma 79 % operativnega plana. Proizvodnja ni dosežena pri vseh bistvenih izdelkih, kar povzroča izpad dohodka za pokritje stalnih stroškov. Drugi večji razlog je prevelika normativna poraba lesa, ki je povzročila za to surovino višje stroške od predvidenih. Zaloge gotovih izdelkov se v tej temeljni organizaciji niso bistveno povečale.

Za doseg pozitivnega poslovanja v prvem polletju moramo doseči fizični obseg planirane proizvodnje. Zato je treba zagotoviti ustrezne surovine in repromaterialne in proizvodnjo nadoknaditi v mesecu maju in juniju tako, da bo v polletju operativni plan proizvodnje pri IZOLIR in INTRO oknih ter POLKNIH dosežen. Posebno pozornost moramo posvetiti normativni porabi lesa za posamezne izdelke in odpraviti vzroke za preveliko porabo v prvem trimesečju ter izjemno varčevati tudi pri porabi ostalih materialov.

Planiran obseg proizvodnje bomo dosegli s skrajnim angažiranjem vseh delavcev v TOZD in strokovnih služb.

Dodatno bomo organizirali delo — eno soboto v maju in eno v juniju.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Proizvajati moramo kvalitetno, saj nam le kvaliteta ob vse težjih pogojih na tržišču zagotavlja tudi prodajo naših izdelkov. Vso proizvodnjo moramo tudi prodati in obdržati planirano razmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami.

TRANSPORT IN SERVISI

Tudi v tej temeljni organizaciji je glavni razlog za izgubo nedosežen količinski obseg proizvodnje (17 % planirane proizvodnje). Prav tako niso bile dosežene planske cene storitev prevozov, medtem ko so nabavne cene goriv bile že v prvem trimesečju na letno planirani višini.

Ukrepi za odpravo negativnega rezultata poslovanja so naslednji:

— količinski obseg proizvodnje bomo v naslednjih mesecih v tej temeljni organizaciji dosegali tako, da bomo v polletju dosegli 48 % letnega plana. Plan proizvodnje bo presežen pri splošnih prevozih, avtomehanič-

ni delavnici in servisu motornih žag, izpad dinamike pa bo še vedno pri gospodarskih prevozih, novi proizvodnji in neregistriranih prevozih, kar je povezano s količinskim doseganjem plana sečnje v temeljnih organizacijah gozdarstva.

Zaradi neugodnega razmerja med direktnimi stroški in realizacijo smo že s 1. 4. uveljavili planske cene storitev pri transportnih storitvah in storitvah mehaničnih delavnic. Neplačano realizacijo bomo do polletja zmanjšali na nivo 1. 1. 1985, zmanjšali bomo negativni vpliv direktnih stroškov tako, da bomo skrbeli za racionalnejšo porabo goriv, maziv in rezervnih delov na enoto storitev, potrebo po kratkoročnih kreditih in s tem manjših obresti od obratnih sredstev pa bomo zmanjšali tako, da bomo ob zaključku meseca redno obračunavali opravljeno delo iz vanjskih plačil.

Le ob doslednem izvajanju vseh ukrepov bodo lahko polletni rezultati ugodni. To je tudi naš cilj, saj bomo le na osnovi dobrih rezultatov lahko izplačevali ustrezne osebne dohodke in dosegli naše razvojne cilje.

Marija Mihelj, dipl. oec.

Razvoj samoupravnega odločanja v združenem delu

V okviru zveznega družbenega sveta za vprašanja družbene ureditve je posebna delovna skupina pripravila analizo o delovanju našega političnega sistema na področju samoupravnega odločanja v organizacijah združenega dela. Omenjena analiza predstavlja svojevrsten dokument, katerega gradivo ne opozarja samo na probleme samoupravnega odločanja in organiziranja združenega dela, ampak s konkretnimi predlogi in rešitvami narekuje razrešitev posameznih odprtih vprašanj v praksi. Ti predlogi se nanašajo na določene korekcije samega zakona o združenem delu in tudi drugih predpisov v vseh tistih primerih, kjer je življenje teklo svojo pot oz. te zakonodaje v praksi ni potrdilo, po drugi strani pa se nanašajo na doslednejšo uveljavitev določb zakona o združenem delu, ki jih doslej nismo dovolj upoštevali.

Posebej so aktualne dileme in predlogi v zvezi s položajem organizacij združenega dela, zlasti pa položajem temeljne organizacije. V tem pogledu, tako pravi analiza, so sedanje opredelitve zakona o združenem delu večinoma primerne, le da jih pri oblikovanju temeljnih organizacij nismo dovolj upoštevali. V večini primerov je pri njihovem organiziranju prevladoval teritorialni oziroma organizacijski princip, ne pa racionalnost in funkcionalnost delovanja organizacije združenega dela. Res je sicer, da zakon že sam dopušča določeno svobodo pri oblikovanju temeljne organizacije, kajti pogoji za oblikovanje temeljne organizacije iz 320. člena zakona o združenem delu so dokaj široki in dopuščajo različne interpretacije. Zato analiza vsebuje predlog, da bi s posebnim družbenim dogovorom oblikovali konkretnjša merila za

oblikovanje temeljne organizacije. Na podlagi tega bi bilo potrebno na novo proučiti samoupravno organiziranost posameznih organizacij združenega dela, odnose med njimi ter odnose med organizacijami združenega dela in družbenopolitičnimi skupnostmi. Pričujoča analiza torej ne išče poti iz tovrstnih zagat s predlogi o ukinjanju temeljnih organizacij, temveč le napotek za ponovno preverjanje dosedanje organiziranosti s ciljem utrjevanja ustavnega položaja temeljne organizacije zlasti pa delovne organizacije, v kateri bodo temeljne organizacije le njihov sestavni del. V njih se bodo še naprej ugotavljali stroški in dohodek, nikakor pa ne bodo mogle biti v nadaljnjem razvoju temeljne organizacije samostojni gospodarski objekti s pravicami in obveznostmi, ki sicer gredo delovni organizaciji.

V praksi v tem gospodarskem trenutku opazimo težnjo po ukinjanju oz. združevanju temeljnih organizacij vsevprek. Nedvomno je to v neki meri odraz težkih gospodarskih razmer, v katerih se nahajamo in ko se zato število raznih reorganizacij povečuje, z željo, obvladovati stroške in centralizirati dohodek na ravni delovne organizacije. Ob nedorečenih dohodkovnih odnosih med temeljnimi organizacijami in ob tržni stihiji, ki vlada, je to sicer logičen proces, ki pa ima lahko v svoji drugi skrajnosti prav tako nezaželene posledice kot pretirana drobitev organizacij združenega dela. Ekonomska uspešnost velikih poslovnih sistemov v Jugoslaviji, z ustrezno samoupravno razvejanostjo, z ustreznim številom in organizacijo temeljnih organizacij, dokazuje, da ima temeljna organiza-

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

cija kot temeljna proizvodna celica v okviru trdne ekonomske povezanosti v delovno organizacijo in preko nje tudi v sestavljeno organizacijo združenega dela svoje mesto in vlogo, pod pogojem, da je organizirana kot tehnološka, ekonomska in samoupravna celota, s funkcijo, ki jo ji daje zakon.

Gotovo je v tem trenutku tudi v Lesni aktualno vprašanje organiziranosti naše delovne organizacije. Lesna je organizirana kot delovna organizacija z 21 temeljnimi organizacijami in dvema delovnim skupnostima skupnega pomena. Takšna razvejanost in tudi heterogenost delovne organizacije nam v tem gospodarskem položaju gotovo nalaga, da našo samoupravno organiziranost ponovno preverimo in sicer že na osnovi samega zakona o združenem delu, ki v svojih določbah navaja, da je potrebno preveriti, če se spremenijo ali prenehajo pogoji, ki so obstajali ob organiziranju temeljnih organizacij. Tudi glede na dejstvo, da v Lesni opravlja isto glavno ali enake stranske dejavnosti več temeljnih organizacij, da nekatere temeljne organizacije skoraj v celoti opravljajo večino poslovnih funkcij na nivoju temeljne organizacije, da zopet nekatere s svojo majhnostjo ne opravičujejo visokih poslovnih stroškov in po-

dobno, moramo nujno razmišljati o drugačni, zlasti pa o bolj ekonomični organiziranosti Lesne. Tako bo potrebno preverjati samoupravno organiziranost zlasti tam, kjer so temeljne organizacije organizirane po teritorialnem principu in po enakih dejavnostih, trdneje pa bo potrebno povezovati tudi temeljne organizacije, ki imajo skupni program dela oz. skupni proizvod.

Posebno skrb moramo posvetiti tudi vsem dejavnostim skupnega pomena in jih organizirati tako, da bodo lahko učinkovito opravljale svoje naloge, ali v temeljni organizaciji ali na nivoju delovne organizacije, nikakor pa ne na obeh.

Vsekakor je vprašanje samoupravne organiziranosti pri nas v Lesni izredno pomembno in delikatno, ne toliko z vidika ustrezne organiziranosti v skladu z zakonom, temveč zaradi usklajevanja različnih interesov, pogledov in vplivov moči v Lesni sami in zunaj nje. V prihodnje nam bodo torej te dileme pogostokrat pred očmi z vso težo odgovornosti za uspešno poslovanje v naslednjih letih, do njih se bomo morali opredeljevati, jih usklajevati in rešitve boljše organizacije poslovanja in samoupravne organiziranosti tudi izvesti.

Ivan Penec

Kadrovsko socialna problematika v Lesni

Kadrovska funkcija, kot sestavni del poslovne funkcije, je bila v preteklih letih dokaj zapostavljena, saj smo se ukvarjali z novimi investicijami, predvsem po tehnični in finančni plati. Vse večja kriza na mednarodni ravni zahteva kvalitetne in cenene izdelke, katere pa ne more izdelati človek brez znanja, zato smo v preteklem obdobju intenzivno delovali na prestrukturiranju kadra. Zelo smo si prizadevali izboljšati kadrovske strukture v LESNI, ki še vedno zaostaja za sorodnimi delovnimi organizacijami.

Velike težave nam je v preteklih letih povzročala fluktuacija zaposlenih, saj se je gibal od 10 % do 14,72 %, kakršna je bila leta 1983. V tem letu se je v LESNI menjalo 879 delavcev, kar je vsekakor vplivalo na organizacijo in kvaliteto dela, saj vemo, da se delavec ne more uvesti čez noč. Veliko so k fluktuaciji v preteklih letih botrovali tudi nizki osebni dohodki v LESNI, predvsem v finalni predelavi, ki se je otepala z izgubami.

Ves čas nam najbolj primanjkuje kvalificiranih delavcev, oziroma delavcev na IV. stopnji zahtevnosti, katere bi zaposlili v lesarski stroki.

V gozdarstvu pa bi potrebovali gozdarje na III. stopnji zahtevnosti.

Pri pregledu strukture zaposlenih vidimo, da je velik razkorak med zahtevano izobrazbo po razvidu del in dejansko izobrazbo delavcev. Še vedno je preveč delavcev na I., II. in tretji stopnji ali skupaj 61,3 %, kar je 11 % več, kot so potrebe po teh delih. V največjem sorazmerju so delavci na V. stopnji zahtevnosti, kjer je razkorak samo za 1 %. Višjega in visokega kadra nam pa tudi primanjkuje za 2 %.

Taka neugodna struktura nam je narekovala, da smo si vsa leta prizadevali vključevati mlade v šolanje za lesarske in gozdarske poklice v rednih šolah ali da se izobražujejo ob delu. Rezultati teh akcij niso bili razveseljivi, saj smo mladih delavcev dobili le toliko, kolikor jih potrebujemo za enostavno reprodukcijo. Z namenom pridobiti novi kader, smo vsako leto obiskali vse šole na področju delovne organizacije, kjer smo s slikovnim gradivom, filmi in živo besedo predstavljali lesarske in gozdarske poklice učencem, njihovim staršem in učiteljem.

Bolj uspešni smo bili v Dravski dolini, medtem ko je bilo v Mislinjski in Mežiški dolini manj zanimala

nja za naše poklice. Starši in učenci težijo za šolanjem na bližnjih šolah, čeprav je nato zaposlitev problematična.

Že vrsto let podelimo približno 50 % štipendij za šolanje na gozdarski šoli III. stopnje ter na lesarski III. in IV. stopnje, za ostale štipendije pa ni kandidatov. Nekaj krivde za tako stanje so visoki osebni dohodki za nekvalificirana dela v drugih delovnih organizacijah, saj mladina nima stimulacije za šolanje, ko pa za zaposlitev po osnovnošolski obveznosti prejme enak ali višji OD, ko bi ga prejel kvalificiran delavec s končano šolo. Praktično smo prišli pri osebnih dohodkih do uravnavanja, kar vsekakor nestimulativno vpliva na izobraževanje.

Izobraževanje ob delu v zadnjih letih upada, kar je logična posledica visokih prevoznih stroškov na predavanja in izpite v šole izven regije.

SOCIALNA PROBLEMATIKA

Na tem področju opredeljujemo predvsem bolniški stalež, invalidnost in alkoholizem delavcev.

Bolniški stalež se je v preteklih letih gibal okrog 9 %, v letu 1984 pa

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 4. strani)

je bolniški stalež padel na 6,4 % ali skupaj 51.309 izgubljenih delovnih dni, v letu 1983 pa kar 70.328 izgubljenih delovnih dni. Iz primerjave bolniškega staleža med letom 1983 in 1984 torej opazamo, da je bolniški stalež močno upadel, čemur so nedvomno vzrok realno dokaj zmanjšana nadomestila OD zaradi tovrstnih izostankov, saj so ta vezana na osnovo OD iz preteklega leta, ta pa je zaradi visoke stopnje inflacije bistveno manjša.

Invalidnost predstavlja v LESNI dokajšen problem, zlasti glede ustreznega zaposlovanja invalidov II. in III. kategorije ter delavcev s spremenjeno delovno zmožnostjo. Tu predstavljajo poseben problem tudi nadomestila OD za te delavce iz enakih razlogov kot pri nadomestilih zaradi bolniških izostankov.

V LESNI je bilo 31. 12. 1983 zaposlenih 165 delovnih invalidov ali 5,83 %, leta 1984 pa 169 delovnih invalidov ali 5,70 %. Ugotavljamo, da se stanje zaposlenih invalidov ne spreminja in da se giblje že od leta 1982 med 5 in 6 %. Sicer pa je bilo v letu 1983 invalidsko upokojenih 57 delavcev ali 2 %, v lanskem letu pa 52 delavcev ali 1,7 % od vseh zaposlenih. Delež invalidskih upokojitev je v primerjavi z rednimi upokojitvami nekoliko upadel, vzrok pa niso samo nizke pokojnine in visoki življenjski stroški, temveč tudi boljši delovni pogoji, benificirana delovna doba in drugo.

Problematika alkoholizma je v LESNI dokajšnja, saj računamo, da je od vseh zaposlenih delavcev v LESNI 150 takšnih, ki so zasvojeni z alkoholom. To pomeni, 5,1 % vseh zaposlenih. V postopku za zdravljenje smo v lanskem letu obravnavali 15 delavcev, pri čemer se 5 delavcev zdravi in obiskuje klube zdravljenih alkoholikov. Ker se te problematike lotevamo le kurativno in predstavlja alkoholizem v DO razmeroma pereč problem, bomo morali temu v prihodnje posvetiti več pozornosti.

Področje socialnega dela je sicer tako široko, da v kratki informaciji ni mogoče vsega opredeliti. Računamo, da bomo v letošnjem letu pripravili obširno analizo posameznih problemov s tega področja, zlasti pa seveda o reševanju oz. zaposlovanju invalidov v LESNI. V zvezi s tem smo v letu 1984 pristopili k raziskovalni nalogi »Možnost zaposlovanja invalidov in teže zaposljivih oseb v koroški krajini«. Ta naloga poteka v okviru Ekonomskega centra Maribor — inštitut za gospodarski, so-

cialni in prostorski razvoj Ravne na Koroškem in s sodelovanjem zavoda za rehabilitacijo invalidov Ljubljana — DE Maribor, ki bo izvajala konkretne programe usposabljanja in rehabilitacije. Ob vsem tem pa seveda ne bo šlo brez znatnega deleža LESNE v zvezi z adaptacijo delovnih mest za invalide, stroškov za prekvalifikacije, dokvalifikacije in podobno.

DRUŽBENI STANDARD

V okviru družbenega standarda obdelujemo na kratko stanovanjsko problematiko, družbeno prehrano in letovanje.

V letošnjem letu je v LESNI 87 delavcev — prosilcev stanovanj, poleg tega pa še 182 prosilcev za individualno stanovanjsko izgradnjo. Za letošnje leto znašajo planirana sredstva stanovanjskega sklada za razporeditev v višini 105.136.895,00 din. V lanskem letu ugotavljamo razmerje v porabi sredstev za družbeno in individualno stanovanjsko gradnjo 50,73 % proti 49,26 % v korist družbene gradnje. Ob enakem razmerju bi v letošnjem letu porabili za družbeno gradnjo 53.346.460,00 din stanovanjskih sredstev. Glede na to, da stane m² stanovanjske površine 70.000,00 din, bi lahko kupili 762 m² stanovanjske površine, kar pomeni, da bi lahko kupili 12 dvosobnih stanovanj, po katerih je največje povpraševanje. Za individualno gradnjo bi tako ostalo na razpolago 57.790.434,00 din in bi lahko tako vsak prosilec v poprečju dobil 250.000,00 din posojila ter bi na takšen način ugodili prošnjam vseh 182 prosilcem. Glede na to, da nimajo vsi TOZD planiranih stanovanjskih sredstev v višini, sorazmerni številu prosilcev, predvidevamo, da bo rešenih vsaj 150 prošenj za individualno stanovanjsko izgradnjo.

V LESNI imamo organizirano družbeno prehrano v 14 TOZD, oz. zagotovljen obrok ima 2280 delavcev. Tega nima 5 TOZD, DSSP in DS IB ali 670 delavcev. Delavci teh organizacijskih enot se hranijo v najbližjih restavracijah.

Za potrebe počitniškega letovanja smo imeli po podatkih za leto 1984 na razpolago naslednje kapacitete:

- v Filip Jakovu 9 sob ali 35 ležišč,
- v Punatu na otoku Krku 5 prikolice ali 25 ležišč,
- v Selcah 5 hiš ali 25 ležišč,
- v Lanterna campu 6 kontejnerjev ali 30 ležišč,
- v Portorožu pogodbeno v hotelu Bernardin 5 sob ali 25 ležišč,

skupno torej 140 ležišč. V času počitniške sezone (70 dni letno) je bilo v času od 1980 do 1984 skupaj koriščenih 30.525 penzionov, ki so jih koristili delavci LESNE s svojimi družinskimi člani. Glede na dokaj nizke cene penzionov so se počitniškega letovanja v njih lahko posluževali vsi delavci.

Glede na to, da so naši počitniški objekti v zelo slabem stanju, obstaja predlog za korenite spremembe in sicer:

- v Selcah bomo do 16. 6. 1985 zgradili 8 novih enot s ca. 35 ležišči,
- v Filip Jakovu bomo do sezone v letu 1986 dogradili ca. 40 ležišč z vsemi potrebnimi pritliklinami,
- vse prikolice bomo postavili v Selce, da jih ne bomo več popravljali, ampak postopoma opuščali,
- prišli bomo na združevanje tovrstnih sredstev na nivoju DO z namenom racionalizacije in smotrnejšega koriščenja.

OSEBNI DOHODKI

Na tem področju ugotavljamo za leto 1984 razveseljivo dejstvo, da poprečni realni OD v lanskem letu v primerjavi s predlanskim niso padli, oz. da so celo malenkost višji. V kakšni višini so se gibal najnižji oz. najvišji OD v LESNI v preteklem letu, kaže naslednja tabela:

	delav-	
	%	cev
do 15.000 din	3,27	109
od 15.001 do 17.250 din	4,91	164
od 17.251 do 18.000 din	2,37	79
od 18.001 do 19.000 din	3,68	123
od 19.001 do 20.000 din	2,79	93
od 20.001 do 21.000 din	3,53	118
od 21.001 do 22.000 din	4,76	159
od 22.001 do 25.000 din	16,98	567
od 25.001 do 30.000 din	13,99	801
od 30.001 do 55.000 din	32,88	1098
nad 55.000 din	0,84	28

Iz zgornje tabele je razvidno, da je 8,18 % vseh delavcev v LESNI prejelo manjši OD od minimalnega, to je pod 17.250,00 din, ki pa sicer velja šele od 1. 1. 1985 dalje. Vendar ti podatki niso popolnoma realni, saj gre v večini primerov za delavce, ki so v preteklem letu bili zaposleni za določen čas, ki so imeli nižji poprečni OD zaradi bolezni, porodniškega dopusta in pripraviškega staža. Sicer pa gre tu za najnižje vrednotena dela v proizvodnji, kot so npr. pomožna dela pri strojih, montaža polkn, sestava PVC palet, dela na

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

skladiščih, zlaganje lesa, vezanje obrezlin, kuhanje ipd., v nekaterih primerih pa gre tudi za mlajše delavce, ki niso dosegali norm. Največji delež delavcev z nizkimi OD je v TOZD lesarske dejavnosti.

PODROČJE IZOBRAŽEVANJA

V okviru izobraževanja izvajamo naloge štipendiranja za delo in ob delu, izvajamo pripravništvo, proizvodno delo, delovno prakso ter naloge izpopolnjevanja v in izven DO.

Največ strokovnega kadra pridobivamo s štipendiranjem. Tako smo v šol. letu 1983/84 razpisali 95 štipendij, realizirali smo jih 22,10 %, medtem ko smo v šol. letu 1984/85 razpisali 103 štipendije, realizirali pa smo jih 44,46 %. Nerealizirane so zlasti štipendije na III. in IV. stopnji gozdarske in lesne usmeritve, saj se otroci raje odločajo za poklic gozdarskega ali lesarskega tehnika. Trenutno štipendiramo za delo 182 štipendistov skupno. Prizadevamo si za čimvečje število štipendistov pri deficitarnih poklicih (poklic gozdar in mizar), pri čemer novačimo na osnovnih šolah, sodelujemo na roditeljskih sestankih s starši in podobno. Prizadevamo si tudi pridobiti dva dislocirana oddelka lesarske šole v Slovenj Gradcu — lesar širok profil.

V lanskem letu smo izdelali 50 programov za pripravnike in izvedli 25 strokovnih izpitov za nje. Opazamo, da je vedno več pripravništva za določen čas. V teh primerih je priprava programov pripravništva najtežja, saj so le-ti nujno bolj splošni in strokovno manj poglobljeni na posameznih področjih dela. Problemi so tudi zaradi pogostih premeščanj pripravnikov z enih na druga dela in naloge, kar spremeni programe. Sicer pa smo imeli največ problemov v zvezi s pripravništvom na IV. stopnji zahtevnosti, ki smo ga v preteklem letu izvajali prvič.

S precejšnjimi težavami izvajamo usposabljanje delavcev zlasti v lesni industriji. Težave so predvsem zaradi pomanjkanja delavcev in večzmenkega dela. Kljub temu pa smo v lanskem letu usposabljali v TOZD TP Pameče delavce na I. stopnji, v TOZD Nova oprema smo usposabljali tapetnike prav tako na I. stopnji, za celotno DO pa smo izvedli seminar za delovodje. Prvič smo tudi uspeli v lanskem letu organizirati seminar za delegate v samoupravnih organih.

Strokovne službe

Pregled dosedanjega gospodarjenja in stanja gozdnih fondov

Monografiji C. Hiltla: Das Bachergebirga iz leta 1893 in I. Koprivnika: Pohorje iz leta 1913—1919 sta najstarejša vira, kjer je prikazano stanje pohorskih gozdov in gospodarjenja z njimi. Zlasti Hiltl, ki je bil gozdar in je sam uredil štiri od petih gozdnih kompleksov, ki so bili na Pohorju takrat urejeni, je gozdarstvu in lovstvu v svojem življenjskem delu posvetil veliko pozornost.

Okrog leta 1890 je gozd pokrival 57.655 ha ali 59 % površin Pohorja. Glavna drevesna vrsta je bila smreka, ki se je močno razširila na račun bukev in jelke. Ob njih je bila najpomembnejša drevesna vrsta bor. Najpomembnejša med listavci je bila bukev, ki je oblikovala polnolesna in čvrsta stebila le v višjih predelih. Javor in brest sta postala redka, ker za njuno obnovo niso kaj dosti skrbeli. Jesen je bil bolj razširjen le ob Cerkvenici in v Josipdolu. Cenili so njegov varovalni pomen zaradi utrjevanja sečnih bregov. Jerebika je poraščala golosečne površine. O legi in razširjenosti posameznih vrst gozdov nam najbolj pokaže Hiltlova karta, ki jo je narisal leta 1889.

Pri gospodarjenju z gozdovi so se posluževali predvsem naslednjih načinov: goloseka, prebiranja, nepravilnega prebiranja, femelšlaga pa tudi panjevskega načina gospodarjenja z gozdom za pridobivanje vinogradniškega kolja idr.

Predvsem na velikih posestvih, kjer so bili bolj napredni, so gospodarili z golosekom. Vzroki so bili predvsem naslednji: na ta način so pospeševali smreko, ki je dajala velik prirastek in dohodek, po kratkotrajni kmetijski iz-

rabi tal so posejali smrekovo seme, mlad gozd se je lahko več let nemoteno razvijal, velike količine lesa, ki so napadle na sorazmerno malih površinah, so omogočile racionalno spravilo po drogovi, vodnih drčah in prometnicah, ki jih pa ni bilo potrebno vzdrževati dalj časa. Večje goloseke so delali okoli Glažut, ki so bile velik porabnik manj vrednih vrst lesa. To je povzročilo, da so bile v sorazmerno kratkem času razgozdene velike površine, ki so jih izrabljali za kmetijske namene in pašo živine, ki je tovorila oglje. S pomlajevanjem niso sledili krčitvam gozdov, zato so se te površine divje zaraščale ali zamočvirile. Kjer pa so smotrno gospodarili — kjer so bile poseke manjše, kjer so prepovedali pašo še posebej v prvih letih po setvi, kjer so poseke nemudoma pogozdili, pa ima ta način velike prednosti, kar dokazuje vrsto lepih smrekovih sestojev, ki so nastali na ta način. Drugi način, ki ga Hiltl zelo obsoja, je nepravo prebiranje. Najlepša drevesa so označili za posek in jih prodali trgovcem z lesom in kmetom. Tako so posekali na tisoče najlepših bukev za železniške proge in droge za vode. V gozdu je ostalo drevje, ki ni bilo za tehnično rabo, bolno, poškodovano itd. Za semenitev so tako ostala slabša drevesa. Takšen način gospodarjenja skupaj z nepogozdenimi golosečnimi površinami je povzročil devastacijo pohorskih gozdov. Kot izrazito negativen dejavnik pri tem procesu Hiltl večkrat omenja pašo živine.

Zelo pozitivno ocenjuje Hiltl gospodarjenje v gozdovih večjih kmetov na severni strani Pohorja. Tu je bila v ve-

(Nadaljevanje na 7. strani)

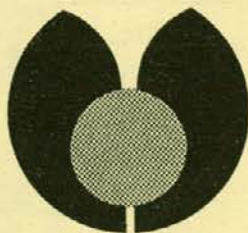

Foto: A. Šertel

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

LETO XVIII — STEVILKA 6

JUNIJ 1985

POŠTNA PLAČANA

Poslovanje v prvem tromesečju 1985

V prvem tromesečju je v kmetijski dejavnosti večinoma nedovršena proizvodnja, razen prireje mleka in klavne živine, ki dajeta rezultate skozi vse leto. Prikazujemo skupne rezultate pri prireji mleka in klavne živine v družbenem in zasebnem sektorju.

1. Proizvodni rezultati

a) Mleko (000 l)

	I—III 1984	1985 I—III	ind.	plan po dinam.	% plana
— druž. kmet.	263	242	92	286	85
— zadružništvo	1.826	1.746	96	2.120	82
skupaj:	2.089	1.989	95	2.406	83

Iz gornjih podatkov vidimo, da je bila v obeh sektorjih dosežena prireja mleka slabša kot v lanskem prvem tromesečju in tudi pod planiranimi količinami za to obdobje. Nižja proizvodnja je tudi posledica pomanjkanja krme, zato računamo, da se bo s pričetkom paše stanje popravilo.

b) Klavna živina (ton)

	I—III 1984	I—III 1985	ind.	plan po dinam.	% izp. plana
— družb. kmet.	25,4	26	102	20	130
— zadružništvo	280,5	346	123	290	119
skupaj:	305,9	372	122	310	120

Obratna slika kot v prireji mleka je v oddaji živine v zakol oz. v prireji mesa. Vzrok je tudi tukaj v pomanjkanju krme, zato kmetje oddajajo živino. V prvem tromesečju t. l. je bilo oddano 22 % klavne živine kot v enakem obdobju lani; plan pa je bil presežen za 20 % glede na dinamiko. Predvidevamo, da se bo tudi oddaja klavne živine stabilizirala s pričetkom paše.

c) Mesarska dejavnost

Vse količine klavne živine TZO oddajo v klavnico TOZD »MESNINA«. Zato je bila sorazmerno z odkupom tudi proizvodnja svežega mesa precej večja kot v lanskem obdobju.

Proizvodnja govedine je bila večja za 26 % in svinjine za 146 %, mesnih izdelkov je bilo 10 % manj kot lani v enakem obdobju.

2. Finančni kazalci poslovanja

V prvem tromesečju smo v okviru koroške kmetijske-zadruga ustvarili 788.092.000 din celotnega prihodka (CP v temeljnih organizacijah brez DSSS), kar je 81 % več kot lani v enakem obdobju. Takšen celotni prihodek je rezultat večje proizvodnje: v živinoreji 7,6 % rast, v mesarski dejavnosti večji obseg klanja za 26 % in trgovski dejavnosti količinsko

večji obseg prodaje umetnih gnojil, semen, zaščitnih sredstev in traktorjev.

Žal pa so se z rastjo celotnega prihodka povečevale tudi porabljena sredstva. Za dosežen obseg celotnega prihodka smo potrebovali 706.468.000 din sredstev ali 83 % več kot lani v enakem obdobju. Torej je bila rast porabljenih sredstev celo hitrejša od rasti celotnega prihodka. Višina amortizacije po predpisanih stopnjah je znašala 12.120.000 din oz. 52 % več kot v I. tromesečju lani. Ekonomičnost poslovanja je letos tako slabša za 1 %.

Doseženi dohodek je znašal 81.622.000 din ali 60 % več glede na lansko tromesečje. Po poravnavi obveznosti iz dohodka (v znesku 23.065.000 din) smo razpolagali s čistim dohodkom v višini 66.327.000 din ali 91 % večjim od lanskega v tem obdobju. Osební dohodki so se povečali za 99 %, v stanovanjski sklad smo razporedili za 44 % več sredstev in v sklad skupne porabe (za ostale namene) 7 % več sredstev kot v lanskem tromesečju.

S poslovanjem v I. tromesečju smo ustvarili za 12.204.000 din akumulacije (poslovni in rezervni sklad), kar je 17 % več kot lani v enakem obdobju.

Z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni kljub visokim stopnjam rasti posameznih kategorij. Veliko breme so obresti, ki skokovito naraščajo. Obresti za kredite, razen obresti za osnovna sredstva, so se povečale za 241 % skupne obresti (za osnovna in obratna sredstva) pa so večje za 210 %. Zaradi spremembe v obračunskem sistemu letošnje obresti za obratna sredstva zmanjšujejo dohodek, ker gredo v breme materialnih stroškov. To je najbolj občutno vplivalo pri TZO »LEDINA« Slovenj Gradec, ki ima največje obresti in najvišjo rast obresti od kreditov za obratna sredstva.

Razporejanje dohodka v I. tromesečju 1985 — delitvena razmerja

Zap. št.	doseženo		Ind.	delež v %	
	I—III 1984	I—III 1985		1984	1985
1. Doseženi doh.	50.859	93.722*	184	100,0	100,0
2. Obveznosti iz dohodka	16.151	35.168	218	31,8	37,5
3. Akumulacija	10.433	12.204	117	20,5	13,0
4. Sredstva za OD SP	24.274	46.350	191	47,7	49,5

* primerljivi dohodek

Delitvena razmerja so se letos v I. tromesečju precej poslabšala glede na lansko enako obdobje. Delež sredstev za akumulacijo v dohodu je upadel, povečal pa se je delež sredstev za osebne dohodke. Prav tako ni v skladu z resolucijo za leto 1985 rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki je višja od rasti dohodka za 7 indeksnih točk, morala pa bi zaostajati za rastjo dohodka za 10 %.

Marjana Sušec, oec.

KMETIJA KARLATEC V HUDEM KOTU PRI RIBNICI NA POHORJU

Karlatečeva družina

Pohorje je bolj slabo zastopano v našem glasilu. Zato se mi zdi prav, da predstavim eno pohorskih kmetij, ki je v kratkem obdobju dosegla izjemen dosežek v izgradnji objektov in preusmeritvi kmetije.

Ko sem po naključju prišel h KARLATCU, je gospodinja čistila travnik blizu doma. Po običajnem pozdravu me je povabila v kuhinjo. Ob toplem čaju in prigrizku sva se kmalu zapletla v pogovor. Rade volje je odgovarjala moji radovednosti, predvsem so me čudili povsem novi objekti: hiša, hlev z skednjem in velika pomožna stavba, tu visoko v planini.

Povprašal sem, kdaj so začeli graditi te stavbe, in gospodinja Veronika pove, da so hišo začeli graditi leta 1978 in konec leta 1980 so vanjo že sprejeli prve turiste. Že naslednje leto so pričeli z gradnjo hleva s skednjem. Hlev je urejen na odplakovanje z vsemi pritisklinami. Po tej gradnji je zrastle še ena velika zgradba, kjer imajo pod eno streho svoj prostor: silosi, žaga, garaža za stroje in vozila ter drvarnice. Še bolj sem se začudil, ko mi pove, da sta pred desetimi leti kupila to posestvo in vanj vložila vse svoje prihranke.

To je še bolj pritegnilo mojo pozornost, ker si takšnih uspehov še v sanjah ne bi mogel predstavljati. Z vprašanji sem vrtal še dalje, kako so vse to zmogli in prijazna gospodinja je malo umolknila, kakor bi segla po spominih daleč nazaj v svoja mlada leta.

»Veste, rodila sem se na manjši kmetiji. Bila sem med starejšimi od osmih otrok, in ker sem zgodaj zgubila očeta, sem ga morala veliko na-

domeščati v moških delih, v katerih sem bila trdo vprežena, da smo se nekako preživeli. Morda mi je prav zato zrastle tako velika ljubezen do zemlje. Tako se okoli štedilnika ni bilo časa sukati, in malce zaskrbljena sem že bila, ko sem pri dvajsetih že imela fanta, s kuho pa še nobenih izkušenj. A se je vse dobro izteklo, svoje mesto sem prepustila mlajšim in se kot gospodinjska pomočnica v mestu izurila te večšine pri razumevanju ljudeh. Pozneje sem znanje kuhe še dopolnila s tečaji, ki jih je organiziral TOK-Radlje.

Tudi Jože je izhajal iz skromne bajte in je v mladih letih fural les. Ko sva se vzela, sva si v Orlici najela stanovanje in ga preuredila za prvo silo. Jože je hodil na »šiht« v kamnolom, jaz pa sem gospodinjala in varovala otroka. A želja po koščku zemlje je naju gnala dalje, nekje sva našla manjšo kmetijo, in jo začela urejati. A kako graditi brez elektrike, katere napeljava je bila nemogoča, ker sva bila interesenta le sama. Pustila sva to kmetijo in si začela graditi dom v Lovrencu in ga spravila pod streho. Po tem času se je ponudila priložnost nakupa te večje kmetije, saj sva prav nekaj takega želela imeti.

Po prevzemu je bilo treba najprej speljati cesto do doma, ki smo jo prvotno naredili kar po bližnjici. Čeprav so v hlevu bili samo trije repi živine, sva se najprej lotila adaptacije starega hleva. Čez nekaj let ga je zamenjal povsem nov hlev, ki ima tudi na zunaj romantično podobo. V tem hlevu trenutno redimo štiri krave in šest telic, ki se bodo postopoma spremenile v krave za mlečno proizvodnjo. Krmne baze je dovolj: deset

hektarov obdelovalnih zemljišč, od katerih je polovica bolj v strmini. Sicer pa so Karlatčevi na tem območju zaenkrat še sami usmerjeni v mlečno proizvodnjo in mleko tudi sami odvažajo do glavne ceste.

Sedaj jim bo laže, gospodar Jože, ki je bil nazadnje precej časa zaposlen pri Gozdarstvu Radlje je že drugo leto doma kot invalidski upokojenec. Tudi sin Tonček, ki je naredil dveletno kmetijsko šolo, se je že vrnil od vojakov. Tudi hčerka Verica, ki se šola v kmetijski šoli v Mariboru pridno pomaga, kadar je doma. Karlatčevi se zavedajo, da so ostrejša razmere tudi turizmu priprle sapo, a vendar so gostje k njim radi zahajali zaradi solidne postrežbe in svežega zraka in miru. Na nočitve lahko sprejmejo petnajst gostov, na kosila pa še dvakrat več. Gostje prihajajo iz vseh večjih mest in celo iz Filip Jakova. Če bi bilo tudi smučišče kje blizu, bi se tudi zimski turizem popestril. Seveda bi brez posojil in strokovne pomoči TOK-Radlje težko izpeljali. Del posojil so že odplačali, nekaj pa bosta navrgla še gozd in živinoreja. »Ni nam žal vloženega truda in sredstev,« je povedala gospodinja, »če nam turizem ne bo povrnil pričakovanega, bodo vsaj potomci imeli dostojno domovanje.«

Čas je tisti, ki priganja in tako sem se poslovil od prijaznih in gostoljubnih Karlatčevih ljudi, s tiho mislijo v srcu, ko bi bilo še veliko takšnih Veronik in Jožetov, bi se marsikatera opuščena kmetija ohranila.

Ludvik Mori

KONFERENCA SINDIKATA KKZ SLOVENJ GRADEC

Desetega maja 1985 je bila »Na klancu« v Starem trgu, na področju TZO LEDINA konferenca sindikata koroške kmetijske zadruge. Udeležili so se delegati in gostje vseh TZO, TOZD, hranilnice in DSSS KKZ. Med njimi je bila polnoštevilna delegacija TZO TRATA Prevalje. Da bi se seznanili s problemi sindikalnih organizacij v koroški kmetijski zadrugi, ki deluje na področju treh rokoških občin, so bili na konferenco povabljeni sekretarji občinskih konferenc sindikata in sicer: Vrabič Jože za občino Slovenj Gradec, Ledinek Karel za občino Dravograd in Lesjak Rajko za občino Ravne na Koroškem, ki pa se konference žal ni mogel udeležiti zaradi pripravn na proslavo 40. letnice osvoboditve na Poljani pri Prevaljah.

Konferenca je bila delovna in uspešna, saj je pokazala vrsto problemov, ki jih bo treba čimprej rešiti v koroški kmetijski zadrugi v dobro in korist zaposlenih in zadržnikov.

POROČILO

predsednika konference sindikata Koroške kmetijske zadruge

Lanska konferenca sindikata je bila 1. avgusta 1984 v prostorih TOZD »MESNINA« KKZ v Otiškem vrhu. TOZD »MESNINA« nam je tedaj ljubeznivo odstopil svoje prostore in poskrbel, da je konferenca lepo uspela. V imenu konference se jim prav pri srčno zahvalim. Iz razloga, da se zadosti ustanovnemu sklepu konference sindikata KKZ, da naj bo konferenca vsako leto na področju druge občine oziroma druge TZO, je bilo za letošnje konferenco izbrano in soglasno določeno to mesto, kjer smo se danes zbrali.

Sklepi, ki so bili sprejeti na lanskem konferenci so bili pomembni in so bili izvršeni.

Kot prvega je konferenca postavila rešitev vprašanja novega direktorja TZO »ODOR« Dravograd. Ta sklep je bil ob sodelovanju sindikalne organizacije TZO »ODORA« in konference sindikata KKZ, predvsem pa z osebnim prizadevanjem tov. ing. Mirka Grabnerja pravočasno in ugodno rešen. Rešen je bil tako, kakor so si to želeli naši sodelavci v delovnih kolektivih KKZ in po večini tudi kmetje zadržniki v TZO »ODOR«. V drugem sklepu je konferenca sindikata priporočila vsem OOS, da vsaka v svoji sredini ugotovi v zvezi z realnim padcem OD socialno ogroženost svojih sodelavcev. Ta sklep je bil izvršen. Kakšnega posebnega hudega in drastičnega primera socialne ogroženosti zaenkrat še nismo našli. Ugotavljamo pa lahko le to, da se celotni kolektiv KKZ počasi približuje skrajni meji v zvezi s standardom zaposlenih. To pa zato, ker smo bili že poprej še v tako imenovanih »zlatih časih«, če lahko tako rečem, vedno nizko in danes za drugimi delovnimi organizacijami, kar zadeva osebne dohodke. Ta zaostanek nam grozi, da bo tudi v bodoče tako.

Tretji sklep je bil, da se ustanovi komisija za celotno KKZ za izdelavo novega pravilnika o nagrajevanju in delitvi osebnih dohodkov v KKZ kot celoti.

Tudi ta sklep je bil realiziran, le delo še ni končano ter bi ga bilo treba pospešiti in čimprej z rezultati seznaniti ljudi. Kot nadaljnji sklep je konferenca sprejela tudi priporočila o nenehni skrbi za povečanje produktivnosti dela ter za izboljšanje delovnih pogojev delavcev. Kot zadnji sklep pa je lanska konferenca sprejela sklep, da se organizira srečanje vseh sodelavcev vseh kolektivov KKZ. Ta sklep je bil realiziran letošnje zimo, 9. februarja 1985 na prvem zimskem srečanju v Kotljah. Srečanje je bilo zelo uspešno, ljudje so bili zadovoljni. Zbralo se jih je 150 sodelavcev in sodelavk, ki so bili zares dobre volje. Sankarških tekmovanj se je udeležilo 34 tekmovalk in tekmovalcev, smučarskih pa 30. Najboljši so prejeli tudi primerne nagrade. Vsa tekmovanja so bila na terenih med Rimskim vrelcem in Ivarčkim jezerom. To srečanje je ponovno dokazalo, kot že poprejšnji letni srečanja, da si naši ljudje zelo želijo tesnejših medsebojnih stikov in medsebojnega poznanstva in da so s takimi srečanji zadovoljni in se jih veselijo.

Naši ljudje, ki so zaposleni na med seboj zelo oddaljenih delovnih mestih se na takšnih srečanjih med seboj bolje spoznajo in na ta način tudi lažje prenašajo težave vsakdanjega življenja. Pri takih srečanjih pa je najbolj pozitivno, da se pri tem rušijo in podirajo zidovi in napačne predstave, ki jih pogosto imajo eni o drugih.

V preteklem letu je bilo dela dovolj. Predsedstvo konference se je sestajalo po potrebi. Sklepi, ki so bili sprejeti, so bili tudi izvršeni. Pokazalo se je tudi, da pregovor, ki pravi: v slogi je moč, še vedno drži, saj veliko zmoremo, pravzaprav vse, česar se lotimo, kadar sodelujemo in, če vsi skupaj poprimemo. Žal je tega še veliko premalo.

Blagajničarki Marjani SUŠEC se zahvaljujem za njeno točno in vestno vodenje blagajne, Ančki LEVOVNIK pa za vestno opravljanje pisarniških poslov.

Letos se spominjamo tudi tistih majskih dni, ko je pred 40. leti leta 1945 zasijala svoboda in je bila končana najbolj krvava morija vseh časov. Pri nas se tega spominjamo še toliko bolj, ker

Najvažnejši sklepi:

— dati moramo pobudo sindikalnim organizacijam v koroški kmetijski zadrugi za kadrovanje — izbiro najboljših kandidatov za volitve v letu 1986 za osnovne, občinske in republiško organizacijo sindikata;

— dati moramo pobudo za čimprejšnjo rešitev vprašanja rentabilnosti reje prašičev na področju koroške kmetijske zadruge, v LEDINI in ODORU za potrebe klavnice in predelave TOZD MESNINA koroške kmetijske zadruge;

— čimprej moramo pripraviti dokončni osnutek meril za novi pravilnik o osebnih dohodkih v celotni koroški kmetijski zadrugi in ga dati v javno razpravo po osnovnih organizacijah sindikata;

— organizirati moramo srečanje kolektivov koroške kmetijske zadruge, ob živinorejski razstavi za celotno KKZ, če pa te razstave ne bi bilo, pa je potrebno organizirati zimsko srečanje.

se je bila zadnja bitka te strašne vojne prav pri nas na naših tleh, še 15. maja 1945. To bomo letos še posebno počastili in proslavili prav na tem kraju, kjer se je bitka bila, to je na Poljani pri Prevaljah 18. maja.

Že na konferenci sindikata KKZ aprila 1983 smo povedali, da v teh časih nikakor ni lahko biti sindikalist in zastopati pravilna stališča. Od tedaj pa do danes se še ni nič kaj dosti spremenilo. Mednarodni odnosi so še bolj zaostreni. Cene divjajo še bolj in inflacija raste prav tako. Standard delavcev pa še naprej pada. Težko se je boriti za socializem.

Če bomo hoteli, da se bo v našem sistemu kaj zares izboljšalo, bo nujno treba delavcem tudi dejansko pustiti in omogočiti resnično samoupravljanje, potem bo šlo. Morali bomo priti od besed tudi k dejanjem. V sindikatu dobivamo razna priporočila, da je treba poskrbeti za delavce, ki so ogroženi. Pa se zatakne pri navadnem posojilu, ki bi ga prav lahko zmoglo podjetje samo. Na primer, premog za zimo, pri teh cenah, ki veljajo, že večina naših delavcev ne more naenkrat plačati 6, 8 ali 10 ton naenkrat, kolikor ga je potrebno za zimo, ker imajo pač premajhne osebne dohodke. Šlo pa bi to v treh ali v petih obrokih. Toda eno so priporočila in solidarnost sindikata, drugo pa so direktive SDK. SDK tega sploh ne dovoljuje, to je najtežje prekršek. Občinska, republiška vodstva sindikatov bi za to morala na vsak način najprej rešiti take zadeve in dati jasna navodila, potem pa bi bilo tudi prav gotovo manj vroče in hude krvi, kakor pa je je sedaj in je bo v bodoče še veliko več, če bodo cene in osebni dohodki v takšnem razkoraku, kot so sedaj. Pred kratkim sem v Delavski enotnosti od 25. aprila letos prebral, v čem je uspešnost dobrega direktorja. Dober direktor je ta, ki zna motivirati delavca, da rad in dobro dela in spodbuja čut delavca za pripadnost svojemu kolektivu. Zato pa je treba marsikaj storiti, se boriti in se ne bati. Podjetje v nobenem primeru ne sme obrniti hrbta

(Nadaljevanje na 4. strani)

delavcu, če je ta v stiski in mu je najhujše. Zato pa bi bilo treba nasplošno urediti, in se dogovoriti ali pa naj bi postalo pristojnost sindikatov, saj bi tako veljava in vpliv sindikata v podjetju zrasla. Tudi pri nas, v naši zadrugi, bi bilo treba najti način in razne take oblike notranje pomoči, saj bomo v kratkem imeli zaradi nadaljnjega padanja standarda takih primerov še veliko več, ne samo v zvezi z nakupom premoga. Sindikati bi se morali v bodoče tudi mnogo bolj boriti za povečanje osnove osebnih dohodkov.

Pri nas tudi ni vseeno, kje je bil človek zaposlen. To se mu pozna celo življenje, ves čas, ko je delal, najbolj pa potem, ko pride v pokoj. S tem je pri nas pravzaprav razveljavljeno tisto načelo, ki pravi, da je vsako delo častno. To pa ni res. Morali bi se vprašati v celi državi ali potrebujemo to delo, oziroma to panogo. Če je odgovor pritrdilen, potem bi morali biti delavci tam, kjer delajo, prav tako nagrajevani kot tisti, ki delajo v bogatih panogah. Če bi ustvarili manj, naj bi ti bogati nekaj prispevali, tako pa nekateri životarijo z minimalnimi plačami, drugi pa razkošno živijo. Če bi bil ta odgovor tak, da neke panoge dela ne potrebujemo, bi jo pa morali likvidirati.

Problemov je še in še in v bodoče jih bo še več. Vsi skupaj se bomo danes dogovorili zanaprej, da bomo tudi v bodoče gledali na to, da bomo dvigali storilnost našega dela in se stabilizacijsko obnašali. Skrbeli bomo za tesno povezanost in za medsebojno spoznavanje v vsej naši zadrugi, zato bi bilo dobro, če bi vse naše enote pri svojih izletih in prireditvah vedno povabile tudi določen odstotek ljudi iz ostalih naših enot v KKZ.

Predsednik konference sindikata KKZ

Rok GORENŠEK

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka Ivana URŠNIKA iz Danijela nad Trbonjami se lepo zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za izkazano nesebično pomoč v težkih trenutkih.

Iskrena hvala zdravnikom internega oddelka, posebno dr. VEROVNIKU in prof. dr. RAJŠPU ter ostalemu zdravstvenemu osebju za zdravljenje in lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih življenja. Hvala vsem za darovano cvetje in denarno pomoč, hvala obema gospodoma župnikom za pogrebni obred, vsem govornikom za poslovilne besede, pevskima zboroma za zapete žalostinke in godbi za odigrane žalostinke in hvala vsem, ki ste ga v tako lepem številu obiskali doma in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči, žena in otroci z družinami!

JENOHETOV OČE

Močno nas je pretresla vest, ko smo v nedeljo zvedeli, da je po zahrbtni bolezni prenehalo biti tvoje plemenito srce, srce dobrega očeta in dolgoletnega gospodarja Jenohetove kmetije.

Rodil se je 11. februarja 1910 leta kot najmlajši v petčlanski družini. Preživel je veliko lepih, pa tudi težkih trenutkov, vedno je znal biti dober, tudi v času vojne in v času, ko so bili pogoji dela na kmetiji še zelo težki. Veliko je pomagal drugim, saj je bil poznan daleč naokrog kot vsestranski mojster in dober prijatelj. Ni kmetije daleč naokrog, ki ne bi bila deležna njegove strokovne pomoči pri izdelavi raznega orodja, pri opremljanju in izgradnji domačij, pa tudi pri zdravljenju živali je znal veliko pomagati. Vedno je imel polne roke dela, vendar je še vedno našel čas za družbo in sodelovanje pri

halni godbi. Bil je ljubitelj narave, trideset let je bil lovec. Vse te aktivnosti pa je opustil, ko je začutil, da mu zdravje tega več ne dopušča, in se posvetil domačiji in skupaj s sinom Francijem delal načrte gospodarjenja za lepši dom. Vsi ostali otroci so se poročili, odšli od doma in si ustvarili družine. Vedno so ga radi obiskovali s svojimi družinami, on pa jih je sprejel z veselim srcem in nasmejanim obrazom. Tudi slovo je bilo vedno vablljivo: »O, le pridite še kaj!«

Ob pogrebu pa je bilo slovo žalostno, obiskovalci ga bomo lahko le še ob njegovem grobu in mu prižigali svečke.

Janko Rotovnik

KMETJE,
PIŠITE
TUDI
VI
V
SVOJO
PRILOGO
VIHARNIKA

DRAGI FERDO

Močno nas je pretresla vest, ko smo zvedeli, da je v četrtek zvečer, 25. aprila, prenehalo biti tvoje srce mladega očeta in mladega gospodarja Jeznikove kmetije. Ne moremo verjeti resnici, toda usoda človeka je taka, da nikdar ne veš, kdaj, kje in zakaj moraš umreti, zdrav ali bolan, star ali mlad. Na kraju nesreče, kjer je sled brazde in šopek cvetja, se je v teh dneh ustavilo že veliko korakov. Nihče ne ve, kaj pomeni meter brazde, vemo le to, da je na tem mestu Ferdu ugasnila luč življenja.

Tudi zibelka mu je stekla tukaj na Kronske gori pri Jeznikovi domačiji v najlepšem pomladanskem mesecu ma-

ju pred 38 leti. Bil je sin sedemčlanske družine, vedno dobre volje, naslednik svojega očeta na tej majhni Jeznikovi kmetiji, dober prijatelj, sosed in gospodar, saj sta z ženo Vido in očetom v zelo kratkem času ustvarila novo, lepo domačijo, na katero vsi radi prihajajo, in s tem dala lepo podobo Kronske gori.

Jeznikova družina je zelo mlada in ljubeča. Ferdo je imel zelo rad svoje otroke, katerim sta z ženo posvečala vso skrb in ljubezen. Toda usoda našega življenja je velikokrat taka, da ne smeš uživati tega, kar si ustvariš. Tako tudi Ferdu ni bila naklonjena ta sreča in mu je ugasnila luč življenja mnogo, mnogo prezgodaj, ko je bil še zdrav, močan in poln delovne energije, pa je moral vso skrb prepustiti svoji ženi.

Vsakemu je rad prišlo na pomoč pri delu in z nasveti, zato ga bomo še tem bolj pogrešali.

Slovo je bilo žalostno. Dragi Ferdo, pogrešali te bomo in radi ti bomo prižigali sveče na tvojem mnogem preranem grobu.

Janko Rotovnik

(Nadaljevanje s 6. strani)

ljavi preizkušnja navada iz davnih časov, da so vsako leto na oral (0,57 ha) posekali dve najdebelejši drevesi. Tako so bila tla nenehno pod zaščito gozda; odprtine, ki so nastale zaradi poseka so se hitro nasemenile in pomladile. Mlad gozd pa se je nemoteno razvijal. Velikosti gozdne posesti in s tem že določena količina lesa za posek je odločala o velikosti žage, številu živine, načinu transporta in drugo. Bučke zaradi majhnega prirastka in dobička niso marali in so jo zatirali. Pospeševali pa so jelko, ki je prevladala v prenekaterih gozdovih na severni strani Pohorja. Grajal je kmete, ki so zaradi nevednosti puščati v gozdu že zrelo drevje, zaradi česar se je zmanjševal prirastek in tudi sicer — dolgočasno — je bilo takšno gospodarjenje škodljivo.

V pohorskih gozdovih zraste mnogo manj lesa, kot je proizvodna sposob-

nost razstič zaradi premočno presekanih sestojev, velikih golih površin, pre-starih sestojev, ki slabo priraščajo, ne-ugodnega razmerja starostnih razredov, zaradi zamočvirjanja gozdnih površin. Pogoje za optimalno izkoriščanje proiz-vodne sposobnosti rastišč so videli v vzpostavitvi normalnega stanja gozdov, za kar naj bi dalo strokovne podlage urejanje gozdov. Hiltl je izdelal pri-rastne tablice, iz katerih je razvidno, da bi bil prirastek iglavcev ob 80 l obhodnji 6 m³/ha, listavcev pa 2 m³/ha ali poprečno 5,26 m³/ha. Celoten pri-rastek bi znašal 303.000 m³/ha na leto: dejanski prirastek pa je veliko nižji. Na leto so posekali na Pohorju nad 200.000 m³ lesa ali 3,47 m³/ha. Za dre-vesne vrste je na osnovi največjega po-prečnega prirastka ugotovil obhodno za smreko 80—100 let, jesen 90—120 let, bor 60—80 let in bukev 100—130 let. Dejanska obhodnja pa je odvisna od drugih dejavnikov: gozd, oziroma dre-

vesa posekajo tudi, če še niso zreli, ka-dar se pojavi ustrezen kupec, če so zgrajene pravilne naprave in drugo.

Kmetje so obnovo gozdov prepuščali naravi, pri čemer jim je šel na roko tudi njihov način gospodarjenja z go-zdovi. Golosečne površine so obnavljali tako, da so na njih nekaj let gojili kmetijske kulture — žitarice, krompir in peso, nato pa so jih posejali z ži-tom, med katerega so pomešali tudi seme iglavcev. Sto litrom rži so prime-šali tri litre semena iglavcev (smreke in macesna). Žito je dve leti varovalo mlada drevesa, da so postala tako moč-na, da jim drugi plevel ni mogel več škoditi. Kjer so bile površine zapleve-ljene, so sadili seme v plitve jamice ali pa so zasadili 2—3-letne sadike, ki so jih dobivali iz gozdnih drevesnic. Mlad-je so varovali pred živinskim gobcem in parkljem.

Drago Zagorc, dipl. inž. gozd.

Kdaj k psihiatru?

Obisk pri psihiatru danes ne zveni več neobičajno. Današnji čas že sam s svojo naglico pogojuje vse več abnormalnih pojavov človekovega doživljanja.

V tem sestavku ne bom omenjala duševnih bolezni v ožjem pomenu besede (te namreč nujno terjajo psihi-atrično zdravljenje), poskušala pa bom nanizati in vsaj malce osvetliti tista najpogostejša stanja, ki človeka privedejo k zdravniku. Med temi imajo velik delež bo-lezni, pri katerih psihično stanje lahko privede do prave organske okvare. Ni pa v večini primerov tako, kajti večkrat s še tako skrbnimi preiskavami organske bole-zni ne moremo dokazati, pač pa obstajajo podatki, ki kažejo, da se je bolnik znašel pred nakopičenimi in zlasti dalj časa trajajočimi konflikti, ki jih ni uspel zadovoljivo rešiti. Te bolezni se pogosto pojavljajo pri ljudeh, katerih razvoj v samostojno osebnost je bil oviran že v zgodnji življenjski dobi, ko so kot otroci odrasčali v okolju, ki pogosto ni razumelo njihovih želja in teženj.

Danes dokaj pogosto pravimo, da je ta ali ona bole-zen na »živčni osnovi«, da je pretežno psihičnega izvora. (Omenimo še, da večina bolezni nima enega samega vzroka, temveč jo povzroča ponavadi več hkratnih vzro-kov). Današnji človek je v prid družbenim normam in dobrim medsebojnim odnosom prisiljen zatirati svojo jezo, ko bi ji moral dati duška (robantiti, preklinjati, tolči po mizi...). Če to jezo venomer le prikriva in ji ne pusti niti najmanjšega ventila, se pokažejo telesni znaki bolezni ali pa se že obstoječe telesne težave še povečajo.

Boris Pasternak je v svojem romanu »Doktor Živago« zapisal: »Ne moreš se brez posledic za zdravje iz dneva v dan kazati ravno nasprotnega tistemu, kar čutiš... Naša duša ima svoj prostor v prostoru, biva v nas kakor zobje v ustih. Ni je mogoče nekaznovano, brez konca in kraja, posiljevati...«

Zaradi svoje negotovosti, ki je često zelo zakrita, ti bolniki zelo težko prenašajo dvom o njihovi telesni bo-lezni, še težje pa v začetku sprejmejo misel, da so morda njihove težave tudi psihičnega izvora. Boje se, da jih v tem primeru ne bi imeli za duševno motene ali take, ki

si težave le umišljajo. Sele tedaj, ko čutijo, da jih je zdravnik sprejel kot osebnost in kot bolnika, lahko ak-tivno sodelujejo pri svojem zdravljenju.

Način, kako se je otrok v mladosti naučil usklajevati svoja pričakovanja z življenjskimi možnostmi, je v veliki meri odločilen za bodoče doživljanje in ravnanje. To oblikovanje je odvisno od narave zgodnjih izkušenj in življenjskih razmer v neposredni okolici, predvsem doma. Oblikovanje osebnosti je posredno odvisno tudi od širšega okolja, v zgodnji mladosti pa je le družina tisti neposredni vzvod, po kateri družba vpliva na indivi-dualni človekov razvoj.

Zgodnja otrokova doživetja imajo poseben pomen, ker poznejše izkušnje le težko izbrišejo prejšnje. Otro-kove neugodne življenjske izkušnje ogrožajo njegov osebnostni razvoj. Življenje in svoje lastne težnje začne doživljati kot nevarne in ogrožujoče, kar vse zavira njegovo dejavnost. Zaradi zavrtnosti je prizadeta spon-tana aktivnost, zato je človek v življenju vse manj uspešen. Privlačnost življenja se spričo neuspešnosti zmanjšuje, narašča nezaupanje v samega sebe, človek se umakne od aktivnega udejstvovanja in zavrtnost se poglablja. V nasprotju s to pasivnostjo skušajo neka-teri to svojo prizadetost kompenzirati. Ker pa situacije ne znajo realno oceniti, so pri teh poskusih preveč silo-viti, a premalo vztrajni, zato ostajajo neuspešni. Spet drugi lahko postanejo pretirano zahtevni, preveč priča-kujejo od okolja.

Če so otrokove neustrezne izkušnje v posameznih življenjskih obdobjih toliko močne, da je prizadet oseb-nostni razvoj in je pozneje človek manj sposoben za prilagojeno življenjsko udejstvovanje, postanejo zahteve, ki jih postavlja življenje, povod za reagiranje z neuro-tično simptomatiko, ki se lahko kaže:

a) v svojiskih značajskih potezah

b) v psihičnih motnjah

— depresivna naravnost, potrtnost, potlačenost, ob-čutja manjvrednosti, samoobtoževanje, samomorilske misli...

— strah pred določenimi situacijami (pred boleznimi, pred temo, pred zaprtim prostorom...),

(Nadaljevanje na 8. strani)

V SPOMIN EDIJU ROZMANU

Sprejeti smo morali trpko novico, da smo izgubili člana kolektiva, komaj upokojenega Edija Rozmana, dolgoletnega sodelavca v gozdarstvu. Edi Rozman se je rodil 17. oktobra 1925. leta v Mislinji in ostal zvest krajan do prerane smrti.

Svojo ljubezen do narave in pohorskih gozdov je gojil že kot mlad fant, saj ga je vzgajal oče gozdar. Ko je prišla vojna, se ji v tistem času ni mogel upreti. Po vojni se je zaposlil na takratni gozdni upravi v Mislinji. V tistem času je doživljal težka leta izgradnje naše domovine. Edi je bil eden tiste generacije, ki v planskih letih ni spraševala za dolžino delovnega časa in višino plačila. Delati je bilo potrebno od zore do mraka, vendar nas je vezal isti cilj, v čimkrajšem času postaviti temelje naši novi socialistični domovini.

Gozdarstvu so bile postavljene izredno zahtevne naloge, ki se jim Edi, takratni revirni vodja, ni mogel izogniti. Ljubezen do gozda ga je vezala na stalno službo v gozdarstvu. Bil je eden redkih delavcev, ki je vsa svoja leta posvetil gospodarjenju z gozdom. Več let je opravljal poklic revirnega vodje, kasneje merilca lesa in tako se je lansko leto predčasno upokojil zaradi hude bolezni.

Ediju ni več dano, da bi svoje ideje prenašal na mlajše rodove in užival v pokoju jesen življenja. Vedno pa bo ostal med prijatelji in sodelavci njegov dobrodušni lik in lep spomin.

Jože Tretjak

TETA MARIJA

Je pač tako, če se človek v mladosti ne odloči za zakonski jarem, pač ostane sam in za teto pri hiši. Takšna je bila tudi Marija Ramška, ki je vse svoje življenje posvetila delu na Ramškovi kmetiji, pomagala je bratu Silvestru, kot teta je pridno pomagala pri vzgoji otrok, radi so jo imeli ti otroci. Vendar je starost včasih tako kruta, zato se je umaknila v Ramškovo malo hišico, poleg nje je žive la še sorodnica Pavla, s katero sta preživeli dobre in slabe čase.

Človek je kakor dežna kaplja na veji, pride veter, zmaja vejo, kaplja pade in že je ni več. Tistega lepega spomladanskega dne je šel glas po našem lepem Razboru. Ramške Mice ni več, odšla je za vedno od nas. Vendar nam je lahko za zgled. Pomagala je rada sosedom v stiski, za to so jo imeli vsi radi. To je pokazal žalni spreved in govor ob odprtem grobu.

Na njen grob pa so nalahno padale snežinke, kot bi vedele, da se za vedno poslavljajo od dobre kmečke tete.

Njen brat Silvester pa se vsem sosedom, znanec in prijateljem lepo zahvaljuje za pomoč, ki so jo izkazali. Posebna hvala Feliksu Knezu in ženi Katarini, pa Prelovskim in Volerju. Iskrena hvala gospodu župniku iz Podgorja za opravljen obred in Ivanu Pačniku za poslovlne besede ob odprtem grobu.

Marija Slivnik se je rodila na Ramškovi kmetiji 1909. leta. Od nje smo se poslovili v Razborju 14. 3. 1985.

Naj ji bo lahka slovenska zemlja, ki jo je vedno ljubila.

Štefka Melanšek

NI VEČ CENCOVE MAME!

Precej časa je že minilo, odkar smo se poslovili od Francke Založnik na mislinjskem pokopališču. Kljub temu pa smo ji dolžni, da se s skromnimi besedami posvetimo njenemu spominu, saj je bila Cencova Francka mati gozdarjem v skromni hišici v Mislinjskem jarku.

Ob izgubi prijatelja se zavemo, da je vsak del narave svoje življenje, pa najsibo njegova življenjska pot še tako velika, mora kloniti pod starimi zakoni narave in si poiskati svoj mir. Če bi pogosto razmišljali o tem, verjetno vsi cilji v življenju ne bi imeli več svojega smisla. Čas je tisti, ki blaži bolečino in nas veže v svoje okvire realnosti. Ostaja le spomin, ki postopoma obledi, pa naj si bo resnica še tako trpka.

Francka se je rodila v delavski družini 1910. leta na Pavrovem, kjer je bilo manjše naselje gozdnih delavcev na pobočju nad Mislinjskim jar-

kom. Ko se je poročila z Vinkom Založnikom, takratnim delovodjem na GU Mislinja, sta si svoj dom uredila pri šoli v Mislinjskem jarku. Vrata te hiše so bila vedno odprta gozdarjem, ki so se zaradi dobrodušnosti in prijaznosti Francke tu pogosto ustavljali. V svoj skromni dom je vsakogar toplo sprejela, prav zato so jo gozdarji tako vzljubili.

Tudi v času NOV je ta domačija zaradi svoje lokacije postala pomembna partizanska javka »pri Cencu«. Tu prek je vodila pomembna partizanska pot proti Tolstemu vrhu. Pri hiši so se ustavljali kurirji in borci iz raznih enot. Že takrat je Francka vedela, da se vsaka pomoč posameznika vključuje v nezaustavljivo celoto, ki je pripomogla k osvoboditvi naše domovine.

Vsi so pogrešali Francko, ko se je po moževi smrti preselila v dolino. Vendar tudi tu smo jo pogosto srečevali in marsikdaj obujali spomine na pretekle dni.

Ko je zbolela, smo mislili, da bo lezen in tako huda. Upali smo, da jo bomo zopet videli med pravnuki, ki jih je tak materinsko varovala. Njeno življenje je nenedoma ugasnilo, vendar bo med gozdarji ostal prijeten spomin na toplo »Cencovo hišo« in Franckin prijeten obraz.

Jože Tretjak

(Nadaljevanje s 7. strani)

— na nič določenega vezana bojazen, spremljana s hitrim utripom srca, oteženim dihanjem, bledico ali zardevanjem, znojenjem, tresenjem,

c) v psihosomatskih motnjah (nekaterne oblike motenj spanja, ješčnosti, hujšanja ali včasih tudi pridobivanja na teži, zaprtje, driska, ulkusna bolezen, bronhialna astma, glavobol) razne oblike srčnih motenj (prehiter utrip, premočno razbijanje, občutek pritiska v prsih, zbadanje...), jecljanje, motnje telesnih funkcij (zlasti impotenca, frigidnost, menstruacijske motnje) itd.

Torej, v življenjskih situacijah, ki jim človek, bodisi zaradi zavrtosti, bodisi zaradi njihovega izredno obremenjujočega pomena ni kos, se obrnemo po pomoč k strokovnjaku-psihiatru! Zdravljenje je uspešnejše, čim bolj zgodnje je!

Francka Borovnik
zdravnik

KADROVSKE VESTI

ODŠLI IZ TOZD — MAREC 1985

Priimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravljal — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO MISLINJA

Založnik Jože, 28. 2. 1985, invalidska upokojitev

TOZD GOZDARSTVO ČRNA

Dretnik Anton, 14. 3. 1985, cestar, —

Fajmut Ivan, 15. 3. 1985, gozd. delovodja, redna upokojitev

Lesnik Jože, 15. 3. 1985, revirni vodja, starostna upokojitev

Tutič Ivo, 20. 3. 1985, sekač, umrl

Godec Alojz, 30. 3. 1985, sekač, redna upokojitev

Travnekar Ivan, 31. 3. 1985, gozd. delovodja, invalidska upokojitev

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI

Močnik Jože, 18. 3. 1985, sekač, invalidska upokojitev

TOZD ŽAGA MISLINJA

Pirtovšek Ivan, 28. 2. 1985, brušenje žaginih listov, upokojitev

V SLOVO KOTNIKOVI BICI

*Lepo pri tebi živeti je
bilo,
a kaj ko prehitro minilo
je vse to,
odšla zavedno si od nas,
a v spominih bodeš
vedno ti pri nas.*

Amalija Kotnik se je rodila 1903. leta, na lepi Kavnikovi kmetiji. Že v rani mladosti je okusila, kaj je delo na kmetih. Pozneje se je poročila in si ustvarila lep dom in še lepšo življenjsko prihodnost. A kaj, ko je druga svetovna vojna prinesla toliko zla, posebno še njeni družini. Prvi partizani, ki so se pojavili tu na Razboru 1942. leta so dobili vezo pri Kuneju in Rdečniku. Kuničev oče Ivan je začel aktivno delati z njimi. To pa ni ostalo skrito sovražniku. Bilo je 29. avgusta 1943. leta, ko so razjarjeni sovražniki pridrveli h Kuneju in že se je začelo pretepanje in zasliševanje. Ubogi Kunej ni izdal nobene, čeprav je vedel, kdo vse sodeluje s partizani. Razjarjeni Nemci so ga tako pretepli, da jih je bilo sram, da bi ljudje videli kakšen je. Dali so

mu obveze čez obraz in ga odgnali s sabo v Slovenj Gradec, kjer so ga po nekaj dneh odpeljali skupaj z drugimi v Zagorje, kjer so jih kot talce 7. maja 1944. leta postrelili. Žena Amalija pa je ostala sama s štirimi malimi otroci. Sprijaznila se je, da mora zdržati že zavoljo svojih otrok. Amalija je bila zavedna kmečka žena, ki je vedela, da bodo prišli boljši časi. Dočakala je svobodo in tisti lepi mesec maj. Vendar ga letos ni dočakala, prišla je pomlad, ko se narava prebujala in se oglašala ptičji spev, vendar Kuničeva mati tega ni dočakala. Prišlo je slovo od sveta nepričakovano in nezahvalno. Ni je nikoli več je ne bo. Bila je zelo priljubljena med nami, kar je pokazal žalni spreved, ki se je vil od Rdečnika proti Razboru. Ni oviralo slabo vreme, ne črne megle, ki so nas tako skrivnostno spremljale. Od Amaličine Kotnik smo se poslovili 13. marca na razborskem pokopališču. Lahni veter je njej v slovo zavel preko lepih slovenskih gozdov, tudi mi, ki smo se od nje poslovili, smo ji zaželeli, naj ji bo lahka naša lepa slovenska zemlja.

Rdečnikova in Kunejeva družina pa se vsem lepo zahvalujeta za izkazano pomoč. Prav lepa hvala govorniku ob odprtem grobu tov. Avgustu Holcu. Iskrena hvala tudi gospodu župniku iz Podgorja za opravljen obred.

Žalujemo družine Rdečnik, Kunej in Kavnik ter ostalo sorodstvo.

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Grabovac Milka, 15. 3. 1985, pomoč pri stroju, —

Vogrin Avgust, 31. 3. 1985, skladiščni delavec, —

TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH

Uršnik Danilo, 28. 2. 1985, lepilničar, JLA

Kukemberger Matjaž, 23. 2. 1985, zamenjevalec, JLA

Cokan Igor, 1. 11. 1984, zamenjevalec, JLA

Zvikart Anica, 28. 2. 1985, kuharica

TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH

Rečnik Jože, 31. 3. 1985, mehanik, zaseb. delodajalec

TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Lenasi Katica, 15. 2. 1985, izdelava gumbov, upokojitev

Kotnik Milena, 28. 2. 1985, vod. fin. rač., DSSP Lesna

Zgamec Zdenka, 28. 2. 1985, izvajanje nalog evidence DUR

— DS Interne banke

Areh Ivica, 28. 2. 1985, izvajanje administrativnih nalog in nalog na ASKOTI, DSSP Lesne

Keber Jože, 12. 3. 1985, izvaj. vzorč. del, upokojitev

Kontrec Boris, 31. 3. 1985, izdelava vzmeti na I. stroju, —

Ošlak Darko, 31. 3. 1985, priprava dela, BP Lesne

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA SLOVENJ GRADEC

Mlinšek Gorazd, 31. 3. 1985, taksator inženir, TOZD Gozdarstvo Črna

Krajnc Drago, 31. 3. 1985, kurir, Kovinotehna Celje, PE Prevalje

TOZD	M	Ž	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	42	3	45
Gozdarstvo Mislinja	43	4	47
Gozdarstvo Črna	137	12	149
Gozdarstvo Radlje	141	19	160
TOK gozdarstvo Slovenj Gradec	39	3	42
TOK gozdarstvo Radlje	33	3	36
TOK gozdarstvo Ravne	26	6	32
TOK gozdarstvo Dravograd	15	3	18
Žaga Mislinja	48	6	54
Žaga Otiški vrh	47	14	61
Žaga Mušenik	37	10	47
Žaga Vuhred	56	9	65
TP Prevalje	82	148	230
TP Pameče	130	168	298
TSP Radlje-Podvelka	204	208	412
TIP Otiški vrh	206	31	237
Gradnje Slovenj Gradec	63	6	69
Transport in servisi Pameče	142	13	155
Centralno les. skladišče Otiški vrh	42	5	47
Nova oprema Slovenj Gradec	186	158	344
Delovna skupnost Slovenj Gradec	74	124	198
Blagovni promet Slovenj Gradec	107	73	180
Interna banka Slovenj Gradec	6	33	39
	1906	1059	2965

PRIŠLI V TOZD — APRIL 1985

Priimek in ime — datum nastopa — naloge in opravila, ki jih bo opravljal — organizacija, iz katere prihaja

TOZD GOZDARSTVO ČRNA NA KOROŠKEM

Mlinšek Gorazd, 1. 4. 1985, referent za gojenje in varstvo gozdov, Lesna DSSP

Stanta Mirko, 1. 4. 1985, gojitelj, —

Obretan Ivan, 16. 4. 1985, žičničar, LESNA — TIS Pameče

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI

Peruš Nada, 1. 4. 1985, delavka v drevesnici, —

Urh Branko, 22. 4. 1985, gozdni delavec, —

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Dragič Drago, 16. 4. 1985, pom. strojna dela, Žaga Mušenik

TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA

RADLJE-PODVELKA

Prijatelj Maksimiljan, 1. 4. 1985, pomoč pri skladiščenju lesa, Marles Podvelka

Lorenci Mihael, 16. 4. 1985, zlaganje in transp. krojenje elementov, JLA

TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH

Đirić Mustafa, 1. 4. 1985, pol. papirja, —

Rečica Alit, 8. 4. 1985, pol. papirja, —

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Arifović Suad, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Arifović Kadrija, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Arifović Hasib, 2. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Begić Enes, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Čamdić Fahrudin, 2. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Kristić Stjepan, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —

Malović Nijaz, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Suljić Ahmed, 2. 3. 1985, gradbeni delavec, —
 Suljić Ferid, 2. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Gojko, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Marinko, 4. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Peter, 8. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Zdravko, 5. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Željko, 24. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Zdenko, 17. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Trivalić Uroš, 1. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Topić Žarko, 1. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Usorac Ljubiša, 1. 4. 1985, gradbeni delavec, —
 Vravnik Rudolf, 1. 4. 1985, mizarški pomočnik
 Vravnik Peter, 1. 4. 1985, gradbeni delavec

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Plešnik Viktor, 1. 4. 1985, nakl. in razkl. reprodukcijskega materiala, Rudnik Velenje

Keber Simona, 16. 4. 1985, pripravnica, TIP Otiški vrh

Vogrin Avgust, 24. 4. 1985, nakl. in razkl. reprodukcijskega materiala, Lesna TOZD TP Pameče

Tomis Marjan, 23. 4. 1985, izdelava vzmeti na I. stroju, Ku-perti Franjo, Slovenj Gradec

Mlačnik Andrej, 17. 4. 1985, opravlja. z vilič., JLA
 DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNE-
 GA POMENA SLOVENJ GRADEC

Gangl Karmen, 1. 4. 1985, pripravnica z višjo šolo, prva zaposlitev

Blatnik Danica, 1. 4. 1985, pripravnica s srednjo šolo, prva zaposlitev

Kadiš Sonja, 25. 4. 1985, pripravnica z višjo šolo, prva za-poslitev

Zolger Irena, 25. 4. 1985, vzpostavljanje telefonskih zvez, prva zaposlitev

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC

Ošlak Darko, 1. 4. 1985, nabavni referent, TOZD Nova oprema

Ošlak Erika, 1. 4. 1985, nad. prod. ref., Radio Radlje

Markota Gordana, 8. 4. 1985, likvidacija računov, Merx Radlje

Grubišič Ivica, 1. 4. 1985, vodja vgradnje, —

ODŠLI IZ TOZD — APRIL 1985

Priimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je oprav-ljal — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC

Kresnik Ciril, 12. 4. 1985, sekač, invalidska upokojitev

Čeh Srečko, 30. 4. 1985, sekač, TOZD Gozdarstvo Radlje

Pačnik Anton ml., 30. 4. 1985, sekač, JLA

TOZD GOZDARSTVO MISLINJA

Jeromel Jože, 31. 3. 1985, cestar, redna upokojitev

TOZD GOZDARSTVO ČRNA NA KOROŠKEM

Špegu Pavel, 10. 4. 1985, cestar, invalidska upokojitev

Germačnik Slavko, 30. 4. 1985, žičničar, invalidska upoko-jitev

Jelen Leopold, 30. 4. 1985, cestar, invalidska upokojitev

Camlek Jože str., sekač, redna upokojitev

Kavčič Jože, 30. 4. 1985, sekač, redna upokojitev

TOZD GOZDARSTVO RADLJE OB DRAVI

Karničnik Matjaž, 30. 4. 1985, pripravnik, JLA

TOZD ŽAGA MUŠENIK

Lužnik Franc, 6. 4. 1985, nočni čuvaj, upokojitev

Se nekaj dni in naši šolarji bodo odložili šolske torbe

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Kačl Margareta, 19. 3. 1985, brušenje na TB, invalidska upokojitev

Krebl Emil, 3. 3. 1985, čuvaj TOZD, invalidska upokojitev

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Rebernik Jakob, 2. 4. 1985, pomoč pri stroju

TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH

Keber Simona, 15. 4. 1985, pripravnica, TOZD Nova oprema
 Naveršnik Jože, 30. 4. 1985, str. vzdrž., invalidska upoko-jitev

TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE

Obretan Ivan, 15. 4. 1985, žičničar, TOZD Gozdarstvo Črna

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Markota Zdravko, 1. 4. 1985, pleskar

Devčič Nikola, 1. 4. 1985, mizarški pomočnik

Srebrovič Ivan, 1. 4. 1985, gradbeni delavec

TOZD TOVARNA OBLAZINJENEGA POHIŠTVA

NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC

Oiel Ciril, 18. 4. 1985, šofer poltovornega avtomobila, Lov-ska družina Kočevje

Orešnik Marjan, 6. 4. 1985, šofer tovornega avtomobila, —

Šijanec Ivan, 22. 3. 1985, opravlja. raz. miz. del. —

Lukman Ivan, 26. 3. 1985, opravlja. raz. miz. del. —

Petučnik Darko, 11. 4. 1985, izvaj. roč. transport, —

Podpečan Vinko, 30. 4. 1985, nakl. in razkl. got. izdelkov, —
 DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNE-
 GA POMENA SLOVENJ GRADEC

Štimnikar Janko, 30. 4. 1985, organizator AOP, Gorenje Velenje

Jurjec Franja, 15. 4. 1985, vodja službe za varstvo pri delu, invalidska upokojitev

Lesjak Cveta, 28. 3. 1985, knjigovodja za skup. TOZD II, —

Gangl Karmen, 30. 3. 1985, pripravnica z višjo šolo, —

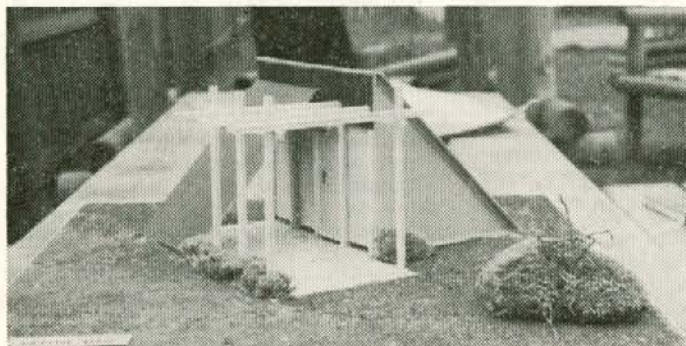
TOZD	M	Ž	Skupaj
Gozdarstvo Slovenj Gradec	39	3	42
Gozdarstvo Mislinja	42	4	46
Gozdarstvo Črna	135	12	147
Gozdarstvo Radlje	141	20	161
TOK Gozdarstvo Slovenj Gradec	39	3	42
TOK Gozdarstvo Radlje	33	3	36
TOK Gozdarstvo Ravne	26	6	32
TOK Gozdarstvo Dravograd	15	3	18
Žaga Mislinja	48	6	54
Žaga Otiški vrh	47	14	61
Žaga Mušnik	36	10	46
Žaga Vuhred	56	9	65
TP Prevalje	82	147	229
TP Pameče	129	168	297
TSP Radlje-Podvelka	206	208	414
TIP Otiški vrh	207	30	237
Gradnje Slovenj Gradec	80	6	86
Transport in servis Pameče	141	13	154
Centralno lesno skladišče Otiški vrh	42	5	47
Nova oprema Slovenj Gradec	184	159	343
Delovna skupnost Slovenj Gradec	73	125	198
Blagovni promet Slovenj Gradec	109	76	185
Interna banka Slovenj Gradec	6	33	39
Skupaj	1916	1063	2979

Darinka Cerjak

Novo na sejmu

Na spomladanskem zagrebškem sejmu je sodelovala tudi LESNA. Obiskovalcem smo predstavili prototip »KIOSK« in maketo vrtno ute, kar smo izdelali skupaj z delovno organizacijo IMONT Dravograd.

Naši oblikovalci so izdelali projekt za vrtno uto in maketo predstavili na spomladanskem zagrebškem velesejmu. V LESNI se že dogovarjamo za izdelavo prototipa, ki bo predstavljen na jesenskem sejmu v Zagrebu.

Predvidevamo, da bodo takšni izdelki zanimivi za tržišče.

S takšno obliko majhnih prodajnih »kioskov« bi lahko konkurirali na podeželju. Uporabnost je večnamenska.

Na sejmu so se obiskovalci zelo zanimali za ta naš izdelek. Prejeli smo že nekaj naročil. Te proizvode bomo izdelovali skupaj z IMONTOM v Dravogradu.

Aprilski rezultati so slabi

Ukrepi za izboljšanje poslovanja, sprejeti v temeljnih organizacijah, ki so po prvem trimesečju poslovali z izgubo, še v mesecu aprilu niso učinkovali pozitivno. Izgube so v tem mesecu še narastle in se pojavile še v eni temeljni organizaciji, TOZD TIP Otiški vrh.

V gozdarski dejavnosti poslujeta v aprilu še z negativnim rezultatom TOZD transport in servisi in TOZD gradnje. Oba TOZD sta v tem obdobju zmanjšala izgubo, sicer pa so skupaj gozdarske temeljne organizacije ustvarile že 37 % planiranega ostanka dohodka. Kritični pa so rezultati v nekaterih lesnoindustrijskih temeljnih organizacijah. V TSP Radlje-Podvelka, TP Prevalje in Novi opremi se je izguba v aprilu povečala glede na prvo trimesečje skoraj za polovico, precejšnja izguba pa se je pojavila tudi v tovarni ivernih plošč. Vzroki so več ali manj objektivne narave. V TIP Otiški vrh je glavni vzrok remont v tem mesecu in veliko preseganje planiranih nabavnih cen vhodnih materialov. V TP Prevalje in Novi opremi je glavni vzrok razkorak med cenami vhodnih materialov in cenami, doseženimi na trgu in pa seveda zaloge, ki so se povečale. V TSP Radlje-Podvelka je bila tudi v aprilu premajhna proizvodnja in so s tem fiksni stroški na enoto proizvoda previsoki, poleg tega pa so se tudi v tej TOZD povečale zaloge. Izguba pa je tudi v TOZD Blagovni promet zaradi nedosežene prodaje, čezmernih zalog in zaradi tega visokih obrestí.

Zaradi slabih rezultatov v omenjenih temeljnih organizacijah bomo morali v mesecu maju in juniju narediti vse, da bo rezultat ob polletju boljši. Vse stroške bomo morali zmanjšati na minimum tako, da splošni stroški ne bodo presegali indeksa celotnega prihodka in prihraniti pri direktnih materialnih stroških. Več bomo morali izvažati, seveda kvalitetne izdelke in pa delati predvsem tiste izdelke, ki jih bomo lahko prodali v teh dveh mesecih. Delovni čas bomo morali maksimalno izkoristiti in utrditi vezi med službami, ki so direktno povezane z delom v proizvodnji (predvsem nabava, proizvodnja, prodaja). Tako slabi rezultati seveda ne dovoljujejo povečanja osebnih dohodkov v tem obdobju, zato poslovodni odbor predlaga, da ostanejo osebni dohodki do polletja na nivoju meseca aprila.

Ida ROBNIK

Razgovor o problematiki in zdravljenju alkoholikov

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu DO LESNA je na svoji 2. seji, dne 20. 11. 1984 sprejel program dela za leto 1985. Ena izmed nalog tega programa je bila tudi organizacija strokovnih razgovorov o problematiki alkoholizma. Glavni namen teh razgovorov je seznanjati se z alkoholizmom nasploh, oziroma o tem, kako poteka zdravljenje ter kako velik pomen ima delovna organizacija pri preprečevanju alkoholizma, zdravljenju in kasneje pri rehabilitaciji alkoholikov v delovno okolje. K razgovoru smo povabili vse vodstvene in vodilne de-

lavce, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, vodje delovnega procesa, kontrolorje delovnega procesa, vodje posameznih organizacijskih enot ter predstavnike strokovnih služb. Za vodenje teh strokovnih razgovorov smo izbrali dr. Štefana Miheva iz psihohigienskega dispanzerja Ravne na Koroškem.

Razgovor je pričel s krajšim uvodom o problematiki alkoholizma nasploh ter o zasvojenosti z alkoholom. Podal je tudi razvoj alkoholne bolezni, duševnih komplikacij alkoholikov in nadaljeval z opi-

som socialnega propada alkoholika. Spregovoril je tudi o načinu zdravljenja alkoholizma ter predstavil delo v klubu zdravljenih alkoholikov. Sledila je živahna razprava.

Do sedaj smo organizirali razgovore v TOZD gozdarstvo Črna, TOZD TIP Otiški vrh, za TOZD v občini Dravograd in v TOZD TP Pameče ter TOZD TIS Pameče.

Ker je alkoholizem kot socialna obolenost čedalje večji problem, menimo, da so ti razgovori vzpodbuda za večjo skrb pri reševanju te problematike. Socialna delavka

Dragica Cokan

PARADA V BEOGRADU

Na slavnostni paradi v Beogradu, 9. maja, ob 40. obletnici svobode in zmage nad fašizmom sta sodelovala tudi naša sodelavca Jože LENART iz interne banke in Ivan SREBRE iz TOZD gozdarstvo Črna.

O pripravi za parado in svojih občutkih sta povedala:

JOŽE LENART: »Bilo je lepo in težko.«

»Teritorialci SR Slovenije smo imeli priprave najprej štirinajst dni v Črnomlju, naslednjih štirinajst dni pa v Beogradu. Delali smo veliko, vaje so bile naporne, način življenja vojaški. V Črnomlju so nas obiskali družbenopolitični delavci SR Slovenije in občine Črnomelj, borci in heroji NOB, s katerimi sem se tudi pogovarjal. Ob večerih smo pripravljali kulturne programe. Črnomaljske kulturne in glasbene skupine so nam nekajkrat popestrile večere v kasarni.

V Beogradu smo stanovali v Centru bratstva in enotnosti Bujanj potok, kjer smo se intenzivno pripravljali skupaj z ostalimi ešaloni. Bilo je tudi nekaj prostega časa, ki smo ga izkoristili za družabna srečanja s teritorialci ostalih republik in pokrajin.

Kljub velikim naporom pri vajah smo nestrpno pričakovali sam dan parade. Tri dni pred parado smo izvedli generalko brezhibno ob prisotnosti velikega števila gledalcev, ki so vztrajali z nami vse do ene ure ponoči.

Na dan parade nihče ni občutil napora, z lahkoto smo strumno prikorakali pred skupščino in pred zbrano ljudstvo. Vsak udarni korak je bil nagrajen z burnim aplavzom, med pohodnim korakom pa so se iz grl gledalcev slišale revolucionarne, narodne in borbene pesmi.

Vtisi s parade mi bodo ostali v trajnem spominu, pa tudi doživetja med napornimi vajami, obiski in srečanja uglednih funkcionarjev.

11. maja smo se vrnili v Ljubljano in že zjutraj zakorakali po Ljubljani v čast prireditve ob žici okupirane Ljubljane.«

IVAN SREBRE: »Bil sem udeleženec združenega dela delavskega podešalona iz SR Slovenije.«

»Vsako republiko in pokrajino je zastopalo dvanajst ljudi. Slovenijo so predstavljale štiri ženske iz kovinske in tekstilne industrije, medicinska sestra in prodajalka Modne hiše, moški pa so bili iz rudarstva, železarstva, gradbeništva, dimnikarstva, PTT, železničarstva, CGP Večer in jaz kot predstavnik gozdarstva.

Ešalon je sestavljalo 148 ljudi. Neopozabna mi bo ostala v spominu akademija v centru Sava, kjer je nastopilo 4000 ljudi. Bili smo tudi na Dedinju. V prostem času smo si ogledovali ostale zanimivosti Beograda.

Vadili smo vsak dan od 8. do 13. ure na delu ceste, ki je bila zaprta za ves promet.

Po vsakodnevni vaji mimohoda pred improvizirano tribuno, kjer je bila strokovna komisija, smo poslušali ocene, kaj moramo izboljšati in kaj smo zadovoljivo opravili. Predzadnji dan smo imeli generalko ob polnoči.

Iz Ljubljane nas je spremljal in bil vse dni z nami inšpektorji, kakor smo ga imenovali, ki je skrbel za naše do-

bro počutje in urejeval probleme, če so se pojavili.

V Ljubljani nas je 28. 4. 1985 sprejel Marjan Orožen in nam obrazložil namen in pomen parade. V Beogradu smo prisostvovali nagovoru in sprejemu predsednika predsedstva. Predsednik sindikatov Jugoslavije pa se je z nami pogovarjal o problematiki v delovnih organizacijah.

Moram reči, da so bili vojaške starešine res prijazni in so nam pomagali na vsakem koraku. Organizacija je bila vrhunska, hrana je bila izvrstna, le dnevnic je bila prekratka. Stanovali smo v kasarni civilne zaščite.

Sama parada je bila enkratno doživetje. To je treba videti in sodelovati.

Sklenil sem mnogo novih poznanstev, izmenjali smo si naslove z nastopajočimi iz vseh republik. Pred dnevi sem že prejel pozdrave in pismo skupine iz Sarajeva.

Slovinci smo se dogovorili, da se bomo vsako leto srečevali v kraju bivališča vsakega posameznika, ki je sodeloval na paradi, torej dvanajstkrat. Za spomin na sodelovanje na paradi ob 40-letnici dneva zmage smo v trajen spomin prejeli eno večjo in eno manjšo značko.«

Po pogovoru zapisala:
Ida ROBNIK in Karel DRETNIK

POLJANA — SVOBODA IN MIRU

Ob 40-letnici zmage na fašizmom je bila na Poljani pri Prevaljah osrednja jugoslovanska proslava 18. maja 1985. Več kot 25.000 obiskovalcev, med njimi okrog 10.000 borcev NOB je prisostvovalo slavnostim. Ob tej priliki je član predsedstva SFRJ Stane DOLANC okril spomenik SVOBODA IN MIRU.

I. R.

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Jože Mirkac, Jure Sumečnik, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Klšeji in tisk: CGP Večer Maribor, Tržaška 14, 62000 Maribor, 1985.